

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI.410.007.02.2015
P/15/044

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/15/044 – Świadczenie pomocy osobom starszym przez gminy i powiaty.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2014 r., a także wykorzystane zostały dane z 2011 roku.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach
<i>Kontroler</i>	Jan Warszawski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93130 z dnia 5 maja 2015 r. [dowód: akta kontroli str. 1-2]
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starachowicach, ul. Majówka 21a, 27-200 Starachowice (dalej: Ośrodek).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Danuta Krępa, Dyrektor Ośrodka od dnia 2 lipca 2015 r. W okresie od 1 kwietnia 2015 r. do 1 lipca 2015 r. Krzysztof Drózdź, p.o. dyrektora Ośrodka. Natomiast w okresie od 20 grudnia 2006 r. do dnia 31 marca 2015 r. dyrektorem Ośrodka był Jarosław Michalski. [dowód: akta kontroli str. 3-5, 480]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie ustalania wysokości opłat dla osób korzystających z usług opiekuńczych, wyliczanie dla nich dochodu przypadającego na jedną osobę, a także przeprowadzanie wywiadów środowiskowych przed podjęciem decyzji oraz określania wysokości opłat dla osób skierowanych do poszczególnych rodzajów domów pomocy społecznej (DPS). Negatywnie natomiast, skierowanie 10 osób do domów pomocy społecznej prowadzonych przez podmioty niepubliczne, nie działające na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego, prowadzonych jako działalność gospodarczą, o których mowa w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹ oraz zamieszczanie w uzasadnieniach ośmiu decyzji odmownych skierowania do DPS zapisów o trudnej sytuacji ekonomicznej gminy Starachowice, pomimo że obowiązujące regulacje prawne nie uzależniają umieszczenia osoby spełniającej przesłanki wynikające z art. 54 ust 1 ww. ustawy, od możliwości finansowych organu².

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dostępność opieki w miejscu zamieszkania, w tym realizacja przez gminy zadań w zakresie rozwoju systemu usług opiekuńczych

Opis stanu faktycznego

1. Zgodnie ze statutem³ Ośrodek wykonuje zadania gminy z obszaru pomocy społecznej na terenie gminy (własne i zleczone z zakresu administracji rządowej). [Dowód: akta kontroli str. 6-11]

¹ Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.

² Z wyroku sądu VIII SA/WA 1085/10 w Warszawie wynika, że możliwości te stanowią okoliczność nieistotną.

³ Zatwierdzonym uchwałą nr XII/7/2005 Rady Miejskiej w Starachowicach z dnia 24 października 2005 r. Zmieniony uchwałami: nr V/13/08 z dnia 30 maja 2008 r. i nr VI/2/2012 z dnia 29 czerwca 2012 r.

W regulaminie organizacyjnym Ośrodka⁴ podane zostały zakresy działania poszczególnych komórek organizacyjnych, w tym m.in.: Działu Pomocy Środowiskowej (DPŚ), Działu Realizacji Świadczeń (DRŚ) oraz Działu Usług Opiekuńczych (DUO). Do zakresu działania DPŚ (zatrudniającego 29 osób, w tym 28 pracowników socjalnych) należało m.in.: przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na potrzeby pomocy społecznej, organizowanie i prowadzenie pracy socjalnej oraz realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej. W ramach DPŚ funkcjonowało pięć zespołów do: Pracy z Rodziną, Pracy z Bezrobotnymi, Pracy z Osobami Chorymi i Niepełnosprawnymi, Terenowej Pracy Socjalnej oraz Asystenta Rodziny. Zakres działania DRŚ (zatrudniającego dziewięć osób) obejmował m.in.: opracowywanie decyzji administracyjnych na świadczenia pomocy społecznej, sporządzanie list wypłat w oparciu o podjęte decyzje oraz prowadzenie spraw związanych z nienależnie pobranymi świadczeniami. Natomiast działania DUO (zatrudniającego 28 osób, w tym 25 opiekunek) związane były m.in. z: przygotowaniem decyzji administracyjnych dotyczących usług opiekuńczych, realizacją usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz dokonywaniem rozliczeń pomocy usługowej. [Dowód: akta kontroli str. 12-37, 155-159, 180-181 i 283]

W badanym okresie dwóch pracowników Ośrodka posiadało upoważnienia prezydenta miasta Starachowice do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, i tak: wydane w dniu 1 października 2008 r. dla Jarosława Michalskiego – Dyrektora Ośrodka oraz w dniu 3 sierpnia 2009 r. dla Edyty Duchnowskiej – zastępcy Dyrektora Ośrodka. [Dowód: akta kontroli str. 160-161]

Wszyscy zatrudnieni w Ośrodku pracownicy socjalni posiadali odpowiednie kwalifikacje wymagane na zajmowanych stanowiskach określone w art. 116 ww. ustawy o pomocy społecznej, a liczba zatrudnionych pracowników była zgodna z zapisem art. 110 ust 11 tej ustawy (jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2.000 mieszkańców). Wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. na jednego pracownika socjalnego przypadało 1.957 mieszkańców gminy Starachowice, na dzień 31 grudnia 2013 r. – 1.935 osób, na dzień 31 grudnia 2014 r. – 1.805 osób. Liczba mieszkańców Starachowic w wieku poprodukcyjnym przedstawiała się w badanym okresie następująco: 2012 r. – 11.487, 2013 r. – 11.853 oraz w 2014 r. – 12.123. W grupie pracowników socjalnych w latach 2012-2014 przeprowadzono niewielkie zmiany w liczbie zatrudnionych i nie występowała płynność zatrudniania pracowników. W związku z tym dyrektor Ośrodka nie musiał występować do prezydenta o zatrudnienie dodatkowych pracowników socjalnych. [Dowód: akta kontroli str. 155-159, 269]

2. Ośrodek przyznał świadczenia bez względu na rodzaj, formę i liczbę w ramach środków własnych gminy Starachowice w 2012 r. dla 2.580 osób (dla 3.825 osób w rodzinach), w 2013 r. dla 2.921 osób (dla 4.370 osób w rodzinach) i w 2014 r. dla 2.803 osób (dla 4.040 osób w rodzinach). [Dowód: akta kontroli str. 53-80]

Ośrodek świadczył usługi w zakresie objętym kontrolą w dwóch formach, tj. pomoc w formie usług opiekuńczych przysługujących osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona⁵ oraz pomoc w realizacji prawa do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługującego osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych⁶. Usługi opiekuńcze świadczone były średniorocznie dla 144 osób, a w DPS umieszczano średniorocznie 146 osób. Pod względem wysokości wydatków dominowały wydatki na DPS – średniorocznie w kwocie 2.660,0 tys. zł, podczas gdy wydatki na usługi opiekuńcze 880,5 tys. zł. Szczegółowe dane dotyczące poszczególnej formy pomocy przedstawione zostały w pkt. 1.5. oraz 2.5.

⁴ Wprowadzonym w życie z dniem 1 stycznia 2013 r. zarządzeniem dyrektora Ośrodka z dnia 19 grudnia 2012 r.

⁵ Art. 50 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

⁶ Art. 54 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

wystąpienia. Na terenie gminy Starachowice nie funkcjonowały rodzinne domy pomocy i nie było mieszkań chronionych. [Dowód: akta kontroli str. 53-80, 81-154]

3. Dla rozeznania skali potrzeb w zakresie umieszczania osób starszych w DPS oraz korzystania z usług opiekuńczych przyjęto wyjaśnienia od siedmiu pracowników socjalnych Ośrodka i od Jarosława Michalskiego – Dyrektora Ośrodka do 31 marca 2015 r. oraz od Krzysztofa Drózdza – pełniącego obowiązki Dyrektora Ośrodka od 1 kwietnia 2015 r. Ze złożonych wyjaśnień wynika m.in., że dostęp do usług opiekuńczych prowadzonych przez Ośrodek, nie napotykał na żadne trudności i wszystkie potrzeby z tego zakresu były zrealizowane. W zakresie uzyskania skierowania do DPS, sześciu pracowników socjalnych stwierdzało, że nie występowały trudności w uzyskaniu skierowania do DPS, a jeden pracownik socjalny zwrócił uwagę, że: *Obowiązujące uregulowania w zakresie finansowania pobytu w DPS mają duży wpływ na ograniczenie ubiegania się o skierowanie do DPS. Pobyt w DPS jest drogi, w większość świadczeń emerytalno-rentowych w naszym kraju jest niska. Niektórzy emeryci bardzo chętnie umieściliby się w DPS, ale wizja tego, że u ich rodzin będą przeprowadzane wywiady alimentacyjne i na tej podstawie ustalana i wyliczana dopłata do pobytu rodzica w DPS, od razu powoduje rezygnację ze skierowania.* Dyrektor Jarosław Michalski w swoim wyjaśnieniu podał, że: *Najbardziej skutecznymi formami pomocy osobom starszym są umieszczenia w DPS, a następnie usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.* Natomiast p.o. Dyrektor Krzysztof Drózdź w wyjaśnieniu dotyczącym najlepszych form pomocy dla ludzi starszych w kolejności wymienił: *Samodzielna egzystencja (usługi pielęgniarsko-opiekuńcze, wsparcie środowiska, Uniwersytet III Wieku); pomoc i wsparcie rodziny (Domy Dziennego Pobytu, Zakłady opiekuńczo-lecznicze); Rodzinne Domy Pomocy; Domy Pomocy Społecznej.*

Sześciu pracowników socjalnych zatrudnionych w DPS Ośrodka w swoich wyjaśnieniach zwróciło uwagę na specyfikę struktury organizacyjnej DPS, bowiem od 2008 r. pracownicy socjalni pracują w pięciu zespołach podzielonych w zależności od problemu występującego w danej rodzinie. Z uwagi na ten fakt nie mogli podać ilości osób zamieszkałych w rejonie działania jednego pracownika socjalnego, gdyż w tym samym rejonie pracuje pracownik z każdego zespołu, czyli na jeden rejon przypadało pięciu pracowników socjalnych, zajmujących się różnorodnymi formami pomocy.

Dla zidentyfikowania ograniczenia związanego z kierowaniem osób do DPS i potrzebą zapewnienia opieki zastępczej w miejscu zamieszkania skierowano pytania również do trzech prezydentów miast i trzech kierowników zakładów opiekuńczo-leczniczych (ZOL), i tak do prezydentów: Miasta Kielce, Miasta Ostrowiec Świętokrzyski i Miasta Skarżysko-Kamienna, kierowników ZOL w: Skarżysku Kamiennej, Ostrowcu Świętokrzyski oraz Końskich.

Prezydent Kielce zwrócił m.in. uwagę, że obowiązujące uregulowania prawne nie zawierają żadnych przepisów obligujących członków rodziny do partycypowania w kosztach usług opiekuńczych. Dobrowolna alimentacja z reguły nie prowadzi do żadnych deklaracji finansowych w związku z czym niemal całkowicie koszt opieki pokrywa gmina Kielce.

Również prezydent Ostrowca Świętokrzyskiego zwrócił uwagę, że obowiązujące uregulowania prawne zawierają istotne luki utrudniające realizację zadania, o którym mowa w art. 54 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, bowiem w celu jego realizacji, praktyczne zastosowanie przepisu art. 61 ww. ustawy budzi wątpliwości co do sposobu ich rozwiązania, i tak: dopóki prawomocnie nie zostanie ustalona wysokość odpłatności członków rodziny za pobyt w DPS, nie sposób ustalić i wpłacać przez gminę „własnej” części opłaty za DPS, a zastępcze wnoszenie przez gminę (za członków rodziny) opłaty za DPS znacznie przesunęło w czasie, tj. do momentu, w którym po prawomocnym ustaleniu dla członka (członków rodziny), opłaty za pobyt w DPS osoby zobowiązane decyzją faktycznie opłaty tej nie uiszczają.

Natomiast prezydent Skarżyska-Kamiennej podał, że koszty ponoszone przez gminę za osoby przebywające w DPS ulegają zwiększeniu, co związane jest ze wzrostem miesięcznego utrzymania mieszkańca. Gmina wnoszą zastępczo większe opłaty za pobyt w DPS za osoby, które mają potrącenia komornicze z własnych świadczeń, co wiąże się z dodatkowymi kosztami ponoszonymi przez gminę. [Dowód: akta kontroli str. 187-254, 425-433]

4. W okresie objętym kontrolą Ośrodek informował o możliwości uzyskania usług opiekuńczych oraz uzyskania skierowania do DPS na swoich stronach internetowych, wykazując w odpowiednich zakładkach m.in. komu mogą być przyznane usługi opiekuńcze i jakie w tym zakresie obowiązują akty prawne oraz, jakie zasady obowiązują przy kierowaniu i umieszczaniu w DPS. O procedurach ubiegania się o miejsce w DPS informowali również zainteresowanych pracownicy Działu Usług Opiekuńczych oraz pracownicy socjalni Działu Pomocy Środowiskowej – w ramach kontaktów z podopiecznymi, a do Ośrodka nie kierowano żadnych skarg. [Dowód: akta kontroli str. 395-396, 397-399]

5. W 2012 r. z usług opiekuńczych skorzystało 149 osób, na które Ośrodek poniósł wydatki w kwocie 889,2 tys. zł, tj. przeciętnie 5.967,7 zł na jedną osobę rocznie, zwiększając ją w ciągu roku o kwotę 10,2 tys. zł. W 2013 r. z usług takich skorzystało 141 osób, przy wydatkach w kwocie 869,2 tys. zł, tj. przeciętnie 6.164,5 zł na jedną osobę rocznie, nie przekraczając zaplanowanej kwoty 902,0 tys. zł. W 2014 r. z usług takich skorzystały 142 osoby, przy wydatkach w kwocie 883,3 tys. zł, tj. przeciętnie 6.220,4 zł na jedną osobę rocznie, nie przekraczając zaplanowanej kwoty 916,2 tys. zł. Pobyt w DPS w 2012 r. był droższy 3,14 krotnie niż usługi opiekuńcze, w 2013 r. droższy 3,16 krotnie, a w 2014 r. 2,94 krotnie. [Dowód: akta kontroli str. 81-154]

6. Uchwałą Rady Miejskiej w Starachowicach z dnia 21 grudnia 2012 r. przyjęta została *Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Starachowice na lata 2013-2020* (dalej: Strategia). Zawierała ona wszystkie elementy wymienione w art. 16b ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. W *Strategii* tej zwrócono uwagę m.in. na sytuację demograficzną i zjawisko starzenia się społeczeństwa Starachowic i w związku z tym stale wzrastającą liczbą osób wymagających opieki osób drugich oraz umieszczenia w DPS. Zarówno umieszczenia w DPS, jak i zapewnienie usług opiekuńczych wiąże się z wysokimi nakładami finansowymi ponoszonymi przez gminę Starachowice. Podano, że alternatywą mogą być domy dziennego pobytu dla osób starszych oraz Kluby Seniora stanowiące miejsce spotkań osób starszych. Do poprawy jakości życia tej grupy osób może przyczynić się również zaangażowanie organizacji pozarządowych ze szczególnym uwzględnieniem wolontariatu. Podano, że procesem służącym do analizy stanu realizacji działań, traktowanych jako priorytetowe oraz stwierdzenia ich zgodności z celami operacyjnymi jest monitoring. Wnioski z niego płynące służyć miały modyfikacji i intensyfikacji działań, prowadzących do skutecznego i efektywnego rozwiązania poszczególnych problemów społecznych. Realizacja działań przewidzianych w celach operacyjnych *Strategii* odbywać się miała w ramach kompetencji koordynatorów poszczególnych celów operacyjnych. W *Strategii* podano, że prezydent Starachowic powinien odrębnym zarządzeniem powołać *Zespół wdrażający i monitorujący Strategię*, a w jego skład powinni wejść koordynatorzy poszczególnych celów operacyjnych. W ww. *Strategii* przyjęto m.in. cel strategiczny pn. *Poprawa funkcjonowania osób starszych, o kierunkach działań do celu operacyjnego* m.in. w zakresie: utworzenia Klubu Seniora, wspierania działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku, wspieranie wolontariatu oraz uruchomienie Dziennego Domu Pobytu dla Osób Starszych. [Dowód: akta kontroli str. 38-49]

W dniu 25 czerwca 2015 r., w trakcie kontroli, prezydent Starachowice wydał zarządzenie nr 269/2015 r. w sprawie powołania składu *zespołu wdrażającego oraz monitorującego Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Starachowice na lata 2013-2020*. Ośmioosobowy zespół został zobowiązany do przedstawienia prezydentowi Regulaminu Pracy wraz z harmonogramem i planem pracy do dnia 10 lipca 2015 r. Wykonanie ww. zarządzenia powierzono dyrektorowi Ośrodka, a weszło ono w życie z dniem podpisania. [Dowód: akta kontroli str. 421-424]

7. Dyrektor Ośrodka zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, corocznie przedstawiał Radzie Miejskiej w Starachowicach sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej, a do potrzeb tych zaliczano sprawy

⁷ Składający się z dwóch przedstawicieli Ośrodka oraz po jednej osobie z instytucji działających na terenie Starachowic: Starostwa Powiatowego, Powiatowego Urzędu Pracy, Komendy Powiatowej Policji, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Urzędu Miejskiego i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

związane z działaniami na rzecz ludzi starszych. Po przedstawieniu takich potrzeb Rada Miejska w Starachowicach w badanym okresie nie opracowywała i nie wdrażała lokalnych programów pomocy społecznej, wynikających z art. 110 ust. 10 ww. ustawy.

Ośrodek co roku przygotowywał *Ocenę zasobów pomocy społecznej*, biorąc pod uwagę analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Ocena taka dokonana była po każdym roku, zawierała wymagane elementy określone w art. 16a ust 1-3 ustawy o pomocy społecznej oraz m.in. wskazywała dwie formy pomocy objęte kontrolą (art. 50 ust. 1 oraz art. 54 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej). [Dowód: akta kontroli str. 255-268, 434-468]

Rada Miejska w Starachowicach w zakresie spraw związanych z usługami opiekuńczymi i kierowaniem mieszkańców Starachowic do DPS podjęła trzy następujące uchwały: w dniu 30 marca 2012 r. w sprawie zmiany uchwały z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również tryb ich pobierania w Ośrodku; w dniu 28 września 2012 r. oraz w dniu z 19 grudnia 2014 r., obydwie podjęte w sprawie zmian w budżecie miasta Starachowice, zwiększające środki finansowe na opłaty za pobyt mieszkańców Starachowic w DPS odpowiednio w 2012 r. i 2014 r. Natomiast zagadnienia pn. „Omówienie sytuacji i działań socjalnych wspomagających osoby niepełnosprawne, starsze, bezdomne, potrzebujące pomocy” znajdowały się w porządku obrad Rady w dniu 30 sierpnia 2013 r. oraz w porządku obrad dwóch sesji Rady dniach: 29 sierpnia 2014 r. i 26 września 2014 r. [Dowód: akta kontroli str. 48-49, 113-117, 142-153, 175-176, 472-479]

8. Uchwałą Rady Miejskiej w Starachowicach z dnia 5 lipca 2004 r. zmienionej uchwałą z dnia 30 marca 2012 r. ustalono warunki przyznawania usług opiekuńczych, zasady odpłatności i zwalniania od opłat oraz tryb pobierania opłat. Odpłatności dla osób korzystających z usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki Ośrodka, przedstawione zostały w układzie tabelarycznym, wykazując m.in. dochód na osobę jako % kwoty waloryzowanej zgodnie z art. 9 ustawy o pomocy społecznej. W przypadkach gdy dochód na jedną osobę zwiększał się opracowywano nowy układ takich tabel, i tak: w okresie do 30 września 2012 r. przyjmowano dochód w wysokości 477 zł, i jako ostatnia zmiana w okresie od 1 października 2012 r. w wysokości 542 zł. [Dowód: akta kontroli str. 175-184]

Kontrola ustalenia wysokości opłat dla 15 osób korzystających z usług opiekuńczych w oparciu o art. 50 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz wyliczenia dla nich dochodu przypadającego na jedną osobę, a także przeprowadzania wywiadu środowiskowego wykazała m.in., że składnikami przyjętymi do wyliczenia takiego dochodu była we wszystkich przypadkach emerytura, a dodatkowo w trzech przypadkach dodatek mieszkaniowy przyznany przez Ośrodek. W każdym przypadku wyliczenie stawki godzinowej za usługi opiekuńcze było prawidłowe i zgodne z przepisami ustawy o pomocy społecznej oraz uchwały Rady Miejskiej w Starachowicach z 5 lipca 2004 r. W każdym przypadku przed wydaniem decyzji przeprowadzany był wywiad środowiskowy (art. 107 ustawy o pomocy społecznej i § 2 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego⁸), którego aktualizację sporządzano nie rzadziej niż co sześć miesięcy. Również prawidłowo wyliczano odpłatność za usługi opiekuńcze w danym miesiącu. [Dowód: akta kontroli str. 175-186]

W zakresie sprawdzenia prawidłowości częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat za usługi opiekuńcze, badaniom poddano łącznie 35 decyzji wystawionych przez DUO w latach 2011-2014 dla ośmiu świadczeniobiorców i obowiązujących w latach 2012-2015. Dla każdego z ośmiu ww. świadczeniobiorców decyzję o całkowitym zwolnieniu (siedem przypadków) lub częściowym z opłat opiekuńczych (jeden przypadek) podejmowano na podstawie wniosku osoby potrzebującej takich usług, komisyjnie i w oparciu o przedstawione dokumenty uzasadniające potrzebę takiej formy pomocy społecznej. Głównymi przyczynami zwolnień z opłat było: ponoszenie kosztów leczenia (przedstawiano m.in. faktury za wykup leków), konieczność stosowania specjalnej diety (przestawiano m.in. dokumentacją medyczną), konieczność korzystania z dodatkowych, płatnych usług

⁸ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 712).

lecniczych lub opiekuńczych, zdarzenia losowe, powodujące znaczne pogorszenie sytuacji materialnej świadczeniobiorcy (dokumenty z tego zakresu załączano do próśby), tj. zgodnie z zasadami odpłatności i zwalniania od opłat za usługi opiekuńcze podanymi w ww. uchwale Rady Miejskiej w Starachowicach z dnia 5 lipca 2004 r. Każdą decyzję o zwolnieniu w całości lub części z ponoszenia opłat za korzystanie z usług opiekuńczych zatwierdzał dyrektor Ośrodka w oparciu o opinię Komisji ds. Usług Opiekuńczych. Decyzje zawierały pouczenie dotyczące art. 109 ustawy o pomocy społecznej, aby informować Ośrodek o każdej zmianie sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznawania świadczenia, jak również zawierały zapis o możliwości odwołania się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach (dalej: SKO).

Badania spraw wszystkich ośmiu świadczeniobiorców wykazały m.in., że w okresie 2012-2014 nie występowały przypadki niewnoszenia opłat za usługi opiekuńcze, przez osoby zobowiązane i w związku z tym nie było potrzeby prowadzenia działań windykacyjnych. Dla ośmiu ww. świadczeniobiorców usług opiekuńczych Ośrodek wydał w 2012 r. 10 decyzji, w 2013 r. i 2014 r. w każdym po 11 decyzji. Ośrodek w badanym okresie nie wydał żadnej decyzji odmownej w zakresie świadczenia usług opiekuńczych przez DUO. Każdą z wydanych decyzji dostarczono do korzystającego z usług poprzez jego opiekuna z Ośrodka. [Dowód: akta kontroli str. 180, 269, 368-373]

9. Ośrodek nie świadczył ze środków własnych Gminy usług w formie specjalistycznych usług opiekuńczych na rzecz mieszkańców Starachowic i nie zlecał takich usług na zewnątrz podmiotom prywatnym. Usługi takie prowadzone były jako zadania zlecone Gminie Starachowice i opłacane były ze środków budżetu państwa. [Dowód: akta kontroli str. 53-80, 93-107, 456-459]

10. Ośrodek w badanym okresie nie prowadził formy pomocy społecznej, polegającej na prowadzeniu rodzinnego domu pomocy⁹. [Dowód: akta kontroli str. 53-80]

11. Ośrodek w badanym okresie nie prowadził formy pomocy społecznej, polegającej na pobycie w mieszkaniu chronionym¹⁰. [Dowód: akta kontroli str. 53-80]

12. W okresie objętym kontrolą w Ośrodku nie przeprowadzono żadnej kontroli, nie prowadzono również audytu wewnętrznego. [Dowód: akta kontroli str. 417]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę na:

1. Niepodejmowanie działań po 1 stycznia 2012 r. nad wprowadzeniem nowych form pomocy społecznej, bowiem nie funkcjonowały w gminie Starachowice rodzinne domy pomocy i nie było mieszkań chronionych. [Dowód: akta kontroli str. 53-80]

W wyjaśnieniu Jarosław Michalski – Dyrektor Ośrodka w latach 2012-2014 w sprawie realizowania w ww. okresie form pomocy społecznej podał m.in.: *W Gminie Starachowice od 01.01.2012 r. do końca 2014 roku w ramach zadań realizowanych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, do osób starszych kierowano ofertę organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz umieszczania w domach pomocy społecznej. Przed 2012 rokiem pracownicy socjalni robili rozeznanie wśród klientów korzystających z pomocy ośrodka w sprawie potrzeby zorganizowania domu dziennego pobytu dla osób starszych. Powyższa oferta nie wzbudzała dużego zainteresowania. Na terenie Starachowic działa Uniwersytet III Wieku, gdzie osoby starsze mogą uczestniczyć w różnego rodzaju zajęciach i mają zorganizowany czas wolny. W danym okresie potrzeby mieszkańców Starachowic były większe niż możliwości ośrodka dotyczące opieki nad osobami starszymi, dlatego nie wszystkie zgłaszane w tym okresie zostały zrealizowane.* [Dowód: akta kontroli str. 397-399]

2. *Strategia*, mimo, że prawidłowo identyfikowała główne problemy, miała charakter formalny, bowiem nie była przez nikogo koordynowana, nie była powiązana z uchwalanym corocznie budżetem gminy Starachowice, nie zawierała harmonogramu oraz

⁹ Art. 52 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

¹⁰ Art. 53 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

zatwierdzonego przez prezydenta Starachowic składu *Zespołu wdrażającego oraz monitorującego*, złożonego z przedstawicieli jednostek odpowiedzialnych za wykonanie docelowych działań i realizację założonych w niej wskaźników. [Dowód: akta kontroli str. 38-49]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

2. Prawidłowość kierowania osób do domów pomocy społecznej i finansowania ich pobytu przez jednostki samorządu terytorialnego

Opis
stanu faktycznego

1. Prawidłowość kierowania osób do domów opieki społecznej i finansowania ich pobytu przez gminę, zbadano na podstawie analizy losowo wybranych akt spraw 37 osób z lat 2014-2014, z czego 25 osób, które skierowano do DPS i 12 osób, którym nie przyznano tej formy pomocy.

Badania ww. spraw wykazały, że przyjmowane do rozpatrzenia wnioski spełniały pod względem formalnym wymogi określone w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej¹¹, tj. przedstawione zostały w formie pisemnej, z tego w 31 przypadkach wnioski za zgodą osoby ubiegającej się o skierowanie do domu pomocy społecznej oraz w sześciu, po postanowieniach sądowych, wydanych m.in. na wniosek Ośrodka.

W 2012 r. o przyjęcie do DPS ubiegało się 39 osób, z których dwie osoby otrzymały decyzję negatywną. Obydwa decyzje negatywne zaskarżone zostały do SKO, które umorzyło obydwie postępowaniu z uwagi na zgon osób ubiegających się o DPS, przed zakończeniem postępowania przez SKO. W 2013 r. o przyjęcie do DPS ubiegało się 35 osób, z których 32 osoby otrzymały decyzje pozytywne, dwie osoby decyzje negatywne oraz jedna osoba decyzję umarzającą. Odwołania do SKO od żadnej z ww. decyzji nie składano. W 2014 r. o przyjęcie do DPS ubiegały się 43 osoby, w tym wydano 35 pozytywnych oraz osiem decyzji negatywnych. Odwołanie do SKO od decyzji negatywnej złożyła jedna osoba, która w trakcie trwającego postępowania zmarła, a SKO postępowanie umorzyło. [Dowód: akta kontroli str. 269, 384-394]

2. Decyzje administracyjne wydawane były w obowiązujących terminach, o których mowa w art. 35 kpa.¹², tj. do 30 dni od daty wpływu do Ośrodka wniosku wraz z wymaganą dokumentacją. Wywiady środowiskowe były sporządzane zgodnie z art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby ustalano na podstawie dokumentacji, o której mowa w zapisach art. 107 ust 5b ustawy o pomocy społecznej i w § 2 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Posiadany dochód został udokumentowany i prawidłowo naliczony z uwzględnieniem obowiązującego kryterium dochodowego, w przypadkach przyznawania usług opiekuńczych. We wszystkich skontrolowanych sprawach indywidualny plan pomocy opracowany przez pracowników socjalnych dla każdego składającego wniosek, zatwierdzany był przez dyrekcję Ośrodka. W przypadku decyzji zmieniających decyzje ostateczne w części dotyczącej odpłatności za pobyt w DPS w ich uzasadnieniu podawano faktyczne dane, biorąc pod uwagę indywidualne cechy, sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby samotnie gospodarującej lub osób w rodzinie, mogące mieć wpływ na rodzaj i zakres przyznawanej im pomocy, ustalone w wyniku aktualizacji wywiadów środowiskowych i akceptowane każdorazowo przez dyrektora w planach pomocy, które opracowywano przed wydaniem każdej takiej decyzji. Wydawane przez Ośrodek decyzje administracyjne podpisywała osoba upoważniona do ich wydawania, a sposób odbioru przez stronę był zgodny z art. 46 § 1 kpa. W badanym okresie do SKO zaskarżone zostały trzy decyzje odmowne dotyczące braku zgody na umieszczenie w DPS, a SKO nie uwzględniło żadnego odwołania. Natomiast żadna z badanych decyzji

¹¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 964.

¹² Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2013 r. poz. 267 ze zm.).

pozytywnych nie była zaskarżana do SKO. [Dowód: akta kontroli str. 185-186, 363-373, 375-379, 384-394, 401-416, 418-420]

3. W każdym z 25 badanych przypadków wysokość opłat dla osób skierowanych do poszczególnych rodzajów DPS, była określana na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej, i tak: zgodnie z art. 61 tej ustawy w pierwszej kolejności opłatę ponosiła osoba kierowana do DPS w wysokości 70% dochodu własnego, nie więcej niż pełny koszt utrzymania. W drugiej kolejności opłatę za DPS ponosiła rodzina osoby kierowanej (w badanych przypadkach córki i synowie), z którą dyrektor Ośrodka zawierał umowę, uwzględniając w niej ustalenia odpłatności w przypadku wyższego niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej i wyższego niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. W trzeciej kolejności opłatę ponosiła gmina Starachowice, w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w DPS, a opłatami wnoszonymi przez osoby w pierwszej i drugiej kolejności. W przypadku niewywiązywania się osób zobowiązanych, z obowiązku opłat za pobyt w DPS opłaty te zastępczo wносиła gmina Starachowice. [Dowód: akta kontroli str. 384-394, 401-416, 418-420]

4. We wszystkich skontrolowanych sprawach nie stwierdzono prowadzonego postępowania w sprawie częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności osób obowiązanych do wnoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, bowiem do Ośrodka nie składano wniosków o zwolnienie z odpłatności za pobyt w DPS. [Dowód: akta kontroli str. 269, 384-394]

5. W 2012 r. przebywało w DPS 142 osoby, w tym 136 osób za które gmina Starachowice poniosła wydatki w kwocie 2.548,5 tys. zł, tj. przeciętnie 18.738,6 zł na jedną osobę rocznie (sześć osób w 2012 r. w całości ponosiło koszty pobytu w DPS z własnych dochodów i członków swoich rodzin, bez pomocy finansowej Ośrodka). W pierwotnej uchwale budżetowej na 2012 r. zaplanowano na pobyt mieszkańców w DPS kwotę 1.733,3 tys. zł, którą na zgłaszane przez Ośrodek zapotrzebowania, zwiększono w ciągu roku o kwotę 816,8 tys. zł (zmiany w budżecie wprowadzono trzema zarządzeniami prezydenta o przeniesieniu środków między rozdziałami oraz jedną uchwałą Rady Miejskiej w Starachowicach z 28 września 2012 r.).

W 2013 r. przebywało w DPS 143 osoby, w tym 140 osób, za które gmina Starachowice poniosła wydatki w kwocie 2.724,3 tys. zł, tj. przeciętnie 19.459,6 zł na jedną osobę rocznie (trzy osoby w 2013 r. w całości ponosiły koszty pobytu w DPS z własnych dochodów i opłat członków swoich rodzin). W pierwotnej uchwale budżetowej na 2013 r. zaplanowano na pobyt w DPS kwotę 2.500,0 tys. zł, którą na zgłaszane przez Ośrodek zapotrzebowania, zwiększono w ciągu roku o 230,4 tys. zł (zmiany w budżecie wprowadzono trzema zarządzeniami prezydenta o przeniesieniu środków między rozdziałami).

W 2014 r. przebywało w DPS 152 osoby, w tym 148 osób za których gmina Starachowice poniosła wydatki w kwocie 2.705,7 tys. zł, tj. przeciętnie 18.281,7 zł na jedną osobę rocznie (cztery osoby w 2014 r. w całości ponosiły koszty pobytu w DPS z własnych dochodów i opłat członków swoich rodzin). W pierwotnej uchwale budżetowej na 2014 r. zaplanowano na usługi opiekuńcze kwotę 2.500,0 tys. zł, którą na zgłaszane przez Ośrodek zapotrzebowania, zwiększono w ciągu roku o 349,7 tys. zł (zmiany w budżecie wprowadzono czterema zarządzeniami prezydenta o przeniesieniu środków między rozdziałami oraz jedną uchwałą Rady Miejskiej w Starachowicach z 19 grudnia 2014 r.). [Dowód: akta kontroli str. 53-154, 269-285, 384-394, 418-420, 434-468]

W 2012 r. odpłatność rodzin, których członkowie przebywali w DPS, dokonywana była przez 29 osób, wnoszących opłaty w kwocie 122.553,66 zł. Działania windykacyjne Ośrodek podejmował wobec 13 osób niewnoszących opłat na kwotę 11.844,20 zł i były one skuteczne wobec ośmiu osób, które zwróciły kwotę 9.134,95 zł. Natomiast odpłatność taka w 2013 r. dokonywana była przez 27 osób, wnoszących opłaty w kwocie 92.357,09 zł. Działania windykacja podejmowano do 15 osób niewnoszących opłat na kwotę 13.860,37 zł i były one skuteczne wobec trzech osób, które zwróciły kwotę 3.211,56 zł. W 2014 r. odpłatność taka dokonywana była przez 30 osób, wnoszących opłaty w kwocie 103.846,51 zł. Działania windykacja podejmowano wobec 18 osób niewnoszących opłat na kwotę 18.919,49 zł i były one skuteczne wobec ośmiu osób, które zwróciły kwotę 5.563,32 zł. Działania windykacyjne wobec osób niewnoszących opłat w latach 2012-2014

w dalszym ciągu są prowadzone i nie stwierdzono przypadków przedawnienia takich należności. Ośrodek do niewnoszących opłat przysyłał monity wzywające do zapłaty zaległości, w których wyznaczał terminy do ich uregulowania, a gdy termin ten nie został dotrzymany wystawiano tytuły wykonawcze, przysyłając je do naczelnika urzędu skarbowego. [Dowód: akta kontroli str. 269, 384-394, 418-420, 469-471]

6. Na podstawie zbadanych akt osób skierowanych do DPS nie stwierdzono przypadków nieumieszczenia osoby ze skierowaniem w DPS z powodu braku miejsc. Oczekiwanie na umieszczenie w DPS nie przekraczało 3 miesięcy. [Dowód: akta kontroli str. 384-394, 401-416]

W badanym okresie Ośrodek skierował łącznie 23 osoby do prywatnych DPS, w tym 10 osób do placówek niepublicznych, o których mowa w art. 67 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Ww. ustawa o pomocy społecznej nie przewidywała takiej możliwości. Tym samym dokonanie wydatków bez wymaganej podstawy przez Ośrodek za pobyt tych mieszkańców w tego typu placówkach łącznie w kwocie 133.578,75 zł, wskazuje na naruszenie art. 11 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Pozostałe 13 osób skierowanych zostało do niepublicznych DPS, których działalność prowadzona była na podstawie zezwolenia wojewody wydanego w oparciu o art. 57 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej. [Dowód: akta kontroli str. 286-331, 384-394]

Ośrodek nie kierował osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności do noclegowni, schronisk lub domów dla bezdomnych. [Dowód: akta kontroli str. 53-80, 93-107, 384-394, 434-468]

7. Wydanie 12 decyzji odmownych skierowania do DPS poprzedzone było w każdym przypadku wnikliwą analizą wniosku, zwłaszcza pod kątem spełnienia kryteriów, a ich wydanie poprzedzone było wywiadem środowiskowym. Podane w każdej decyzji uzasadnienie wskazywało w pierwszej kolejności na sytuację zdrowotną, tj. że jest osobą sprawnie fizycznie i samodzielną, zdolną do zaspakajania wszystkich potrzeb życiowych lub, że może nad nią być sprawowana opieka przez najbliższą rodzinę, a w dwóch przypadkach składano propozycję skorzystania z usług opiekuńczych prowadzonych przez DUO Ośrodka. Osoby, którym odmówiono umieszczenie w DPS nie spełniały warunków określonych w art. 54 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Dyrektor w uzasadnieniach ośmiu decyzji, jako dodatkowy argument zamieścił zapis o trudnej sytuacji ekonomicznej gminy Starachowice. [Dowód: akta kontroli str. 269, 363-373, 401-416]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono dwie następujące nieprawidłowości:

1. Ośrodek, pomimo że ustawa o pomocy społecznej nie przewidywała takiej możliwości, skierował w latach 2010-2015 (do końca maja) 10 osób wymagających całodobowej opieki, do trzech placówek, o których mowa w art. 67 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, w tym osiem osób do Rodzinnego Domu Pomocy Społecznej (dalej: RDPS) w Wąchocku (posiadał on zgodę na prowadzenie takiej działalności na podstawie decyzji Wojewody Świętokrzyskiego nr PS.II.9423.3.1.2011 z dnia 10 października 2011 r., a decyzję powyższą wydano m.in. w oparciu o art. 22 pkt 3, art.67 i art. 68, 68a ustawy o pomocy społecznej) i po jednej osobie do Domu Opieki (dalej: DO) „Liliowy Dworek” w Łącznej (posiadał on zgodę na prowadzenie takiej działalności na podstawie decyzji Wojewody Świętokrzyskiego nr PS.II.9423.3.2.2011 z dnia 7 grudnia 2011 r., a decyzję powyższą wydano m.in. w oparciu o art. 22 pkt 3, art.67 i art. 68, 68a ustawy o pomocy społecznej) oraz do Ośrodka Opiekuńczego (dalej: OO) „Barbara” w Wielkiej Wsi k. Stąporkowa (legitymował się on decyzją Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 31 maja 2007 r. znak PS.II.9013/2-2/2007 zezwalającą na jego prowadzenie, a decyzję powyższą wydano m.in. w oparciu o art. 22 pkt 3, art.67 i art. 68 ustawy o pomocy społecznej). Ośrodek przed zawarciem poszczególnych umów z właścicielami tych DPS nie poszukiwał wolnych miejsc w publicznych DPS, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, bowiem przyjął założenie, że pobyt w tych placówkach jest tańszy od pobytu w publicznych DPS. Ośrodek dokonywał za przebywające w nich osoby comiesięcznych odpłatności ze środków własnych gminy Starachowice, a miesięczny koszt pobytu w RDPS w Wąchocku wynosił 1.900,00 zł, w DO „Liliowy Dworek” w Łącznej - 2.000,00 zł oraz w OO „Barbara” w Wielkiej

Wsi - 2.200,00 zł, podczas gdy w tym samym okresie pobyt w publicznym DPS w Starachowicach stanowił kwotę 2.855,83 zł. Dla 10 przypadków umieszczenia w prywatnych domach pomocy społecznej opłaty dokonane przez Ośrodek ze środków własnych gminy Starachowice stanowiły kwotę 133.578,75 zł, w tym dla: OO „Barbara” w Wielkiej Wsi - 73.339,55 zł, RDPS w Wąchocku - 54.604,77 zł oraz DO „Liliowy Dworek” w Łącznej 5.634,43 zł. Ustawa o pomocy społecznej nie przewidywała takiej możliwości kierowania osób starszych do ww. placówek. Również w opinii Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej¹³ Ośrodek mógł kierować osoby do DPS innych, niż prowadzone przez gminę, powiat lub podmiot uprawniony, tylko w przypadku braku wolnych miejsc w DPS danego typu, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz działających na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego. Tym samym dokonanie płatności przez Ośrodek za pobyt tych mieszkańców w tego typu placówkach, łącznie w kwocie 133.578,75 zł, było naruszeniem dyscypliny finansów publicznych, tj. art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych¹⁴. Wszystkie umowy na pobyt ww. 10 osób w trzech prywatnych DPS podpisane zostały przez Jarosława Michalskiego – Dyrektora Ośrodka do 31 marca 2015 r. [Dowód: akta kontroli str. 4-5, 286-362, 384-394]

W wyjaśnieniu Jarosław Michalski – Dyrektora Ośrodka w latach 2012-2014 w sprawie kierowania 10 osób do placówek, o których mowa w art. 67 ust. 1 pomocy społecznej podał *Jedyną przyczyną, która leżała u podstaw skierowania dziecięciu osób do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku, które posiadały zezwolenie wojewody na prowadzenie takiej działalności były względy finansowe. Różnica w kosztach umieszczenia w DPS w Starachowicach, a w podmiocie niepublicznym wynosiła co najmniej od 621,00 zł do 1.021,00 zł miesięcznie. Umieszczanymi w tych placówkach były przeważnie osoby bezdomne, bez dochodu, uzależnione od alkoholu, których ze względu na stan zdrowia nie można było skierować do schroniska lub noclegowni. Z uwagi na bardzo wysoki koszt umieszczenia w publicznych domach pomocy społecznej i dużą liczbę osób wymagających takiego wsparcia, podejmowałem decyzje o umieszczeniu w/wym. w placówkach niepublicznych.* [Dowód: akta kontroli str. 397-400]

2. W uzasadnieniu odmowy w ośmiu decyzjach dotyczących nieskierowania tych osób do DPS, jako dodatkowy argument zamieszczano zapisy o trudnej sytuacji ekonomicznej gminy Starachowice. Obowiązujące regulacje prawne nie uzależniają umieszczenia osoby w DPS spełniającej przesłanki wynikające z art. 54 ust 1, od możliwości finansowych organu¹⁵[Dowód: akta kontroli str. 269, 363-373, 401-416]

W wyjaśnieniu Jarosław Michalski – Dyrektor Ośrodka w latach 2012-2014 w sprawie zamieszczania i podpisywania decyzji administracyjnych odmawiających umieszczenie w DPS, uzasadnień wskazujących na trudną sytuację gminy Starachowice podał: *W uzasadnieniu ośmiu decyzji odmownych przyjęcia do domów pomocy społecznej znalazły się zapisy o trudnej sytuacji materialnej gminy Starachowice, ze względu na fakt, iż każdej z tych osób przysługiwało odwołanie od decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Zgodnie z przyjętą praktyką, Kolegium oczekuje od ośrodka wyjaśnień dotyczących wysokości kwoty jaką placówka dysponuje w danym roku na umieszczenia oraz ilość osób korzystających z tej formy wsparcia. Z powodu ograniczonych środków finansowych w kontrolowanym okresie, w porozumieniu z władzami miasta podjęto decyzję, aby w domach pomocy społecznej umieszczane były przede wszystkim osoby samotne, wymagające całodobowej opieki, nie mogące samodzielnie funkcjonować w swoim dotychczasowym środowisku.* [Dowód: akta kontroli str. 397-400]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze, pomimo wyżej wymienionych nieprawidłowości.

¹³ www.mpips.gov.pl

¹⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 168.

¹⁵ Z wyroku sądu VIII SA/WA 1085/10 w Warszawie wynika, że możliwości te stanowią okoliczność nieistotną.

IV. Wnioski

Wniosek
pokontrolny

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁶, wnioskuje o:

1. Zaprzestanie kierowania osób do domów pomocy społecznej, prowadzonych jako działalność gospodarczą w oparciu o art. 67 ust 1 ustawy o pomocy społecznej.
2. Zaprzestanie wydawania decyzji odmownych przyjęcia do DPS, ze względu na trudną sytuację finansową gminy Starachowice.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia sierpnia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Dyrektor
Grzegorz Walendzik

Kontroler

Jan Warszawski
główny specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

.....
Podpis

¹⁶ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.